

Bilaga I. Årsbokslut 2022
Stadsutvecklingsområdet

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag.....	3
2	Hänt i verksamheten 2022	3
3	Framåtblick.....	4
4	Nämndens köp av verksamhet.....	5
5	Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva.....	6
6	Verksamhetsresultat.....	7
6.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	7
6.2	Bästa utveckling för alla	8
6.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	9
6.4	Stark balanserad tillväxt.....	13
6.5	Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030.....	16
7	Ekonomiskt resultat 2022.....	19
8	Investeringar	20
9	Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut	29
10	Uppföljning av medel ur framtidsfonder	30
11	Sjukfrånvaro.....	33

I Verksamhetens uppdrag

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd. I sitt övergripande ansvar ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. I ansvaret som egen nämnd ingår att bereda ärenden till kommunfullmäktige avseende främst arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling och frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för samhällsplaneringen.

2 Hänt i verksamheten 2022

Intensiv utveckling i naturbana Centrala Nacka

Utvecklingen av Centrala Nacka går nu in i ett än mer intensivt skede. Området utvecklas till en naturban stadsdel där det urbana och naturen möts på nya sätt, en stadsmiljö med kontraster och variation där naturen och den befintliga topografin får ta större plats och påverka både den fysiska och sociala miljön. På sikt förväntas 6 000 bostäder och 7 000 arbetsplatser för nya och gamla Nackabor och verksamheter tillkomma i området.

Arbetet med planeringen för Parkkvarteren med den nya stadshusparken och utvecklingen av Nacka Forum har påbörjats. Nya gatan är en del av Centrala Nacka. Där byggs nya kvarter, gator och torg, caféer och restauranger. Flera nya kvarter är redan färdigställda och inflyttade, andra under uppförande. 2022 togs ett första spadtag för det klassicistiska kvarteret Nacka Grace och en viktig pusselbit för utvecklingen av området föll på plats när den första etappen av kvarteret Elverkshuset byggstartade med nya lägenheter längs med Värmdövägen.

Genomförandebeslut sydöstra Boo

Efter flera års planering är det dags att handla upp och starta arbetena med att bygga ut sydöstra Boo. Det är det största förnyelseområdet i Nacka kommun. Området ska byggas ut med kommunalt vatten och avlopp samt bättre vägstandard. Utbyggnaden kommer att pågå resten av 20-talet och ett temporärt

logistikcenter planeras i Dalkarlsängen för att minimera transport och hantera massor.

Utveckling av kapacitetsstark kollektivtrafik

Utbyggnaden av tunnelbanan startade i början av 2020. Arbetet sker mest under jord, men under 2022 blev arbetet kring de kommande stationerna tydligt. Med nya stationer i Sickla, Järla och Nacka utvecklas flera viktiga knutpunkter i kollektivtrafiken. Byggtiden är 10 år och trafikstart är år 2030.

Nacka kommun och Region Stockholm har kommit överens om fortsatt utveckling av Mötesplats Nacka, genom ett tilläggsavtal till tidigare principöverenskommelse, samt en avsiktsförklaring rörande satsningar på Saltsjöbanan. Båda avtalen syftar till att säkra en kapacitetsstark kollektivtrafik för framtidens resande.

3 Framåtblick

Stadsutvecklingen i Nacka är inne i ett intensivt skede med många projekt som pågår samtidigt som hela byggbranschen och bostadsmarknaden påverkas på grund av rådande osäkerheter i omvärlden med konflikter, energipriser, inflation och inte minst kostnadsökningar. Bostadsbyggandet förväntas bromsa in under 2023, vilket medför osäkra planeringsförutsättningar i stadsutvecklingen på kort sikt. Nacka är dock en långsiktigt attraktiv kommun att investera och bygga i, varför kommunen behöver ha fortsatt framdrift i planeringsarbetet och i sina stora projekt Värmdövägen, Mötesplatsen och sydöstra Boo med flera. Rekryteringsläget är fortsatt utmanande och att säkra resurs- och kompetensförsörjningen är en strategisk fråga.

Med så många och stora projekt i gång är kommunikation kring bland annat framkomlighet av yttersta vikt. Det gäller inte minst sydöstra Boo. Efter flera års planering är vi äntligen redo att handla upp och starta arbetena med att bygga ut sydöstra Boo med modern standard för vatten, avlopp och nya vägar. För att utbyggnaden av sydöstra Boo ska genomföras på ett mer hållbart sätt planerar Nacka kommun att temporärt etablera ett logistikcenter i området Dalkarlsängen med syfte att minska byggtrafiken till och från sydöstra Boo och möjliggöra

återbruk av områdets massor. Detta är ett exempel på där kommunens höga ambitioner konkretiseras i att vara miljö- och klimatsmart.

Utvecklingen av Centrala Nacka går nu in ett än mer intensivt skede. Flera nya kvarter är redan färdigställda och inflyttade och andra under uppförande. Arbetet med planeringen för Parkkvarteren med den nya stadshusparken och utvecklingen av Nacka Forum har startat upp. Sickla är under ständig utveckling med omdaning från industri- och köpkvarter till en mer blandad och urban stadsdel. Trafikverkets beslut rörande hur en framtida Östlig förbindelse kan komma att dras har påverkan på den planerade stadsutvecklingen i Sicklaområdet. Kommunen arbetar nu med hur stadsutvecklingen behöver anpassas, men fortsatt ligga på den nivå som krävs för att nå målen kopplat till tunnelbaneöverenskommelsen.

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Nacka kommun och det arbetet ska inledas under 2023. Samhället och verkligheten har förändrats under de 10 år som gått sedan den förra antogs. Det är viktigt med bred dialog om denna och vi ska eftersträva brett samförstånd om innehållet. Den översiktliga planeringen i kommunen ska bidra till god framförhållning och förutsägbarhet för utvecklingen på längre sikt och utgör strategiskt underlag för långsiktiga investeringar. En aktiv översiktlig planering skapar därmed förutsättningar för att lösa utmaningar som är svåra att hantera i varje enskild detaljplan så som till exempel övergripande strategier för hantering av skyfall, social hållbarhet, infrastruktur och grönstruktur.

4 Nämndens köp av verksamhet

Nämndernas köpta verksamhet av privata anordnare

Område/verksamhet	Köpt verksamhet av privata anordnare (mnkr)	Andel köpt verksamhet av privata anordnare (%)
Summa		

Stadsutvecklingsområdets verksamhet utförs av kommunala tjänstepersoner samt konsulter.

5 Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

Inom stadsutvecklingsprocessen som helhet sker olika jämförelser med andra kommuner, både vad gäller kostnad och kvalitet, främst inom myndighetsutövningen. Redovisning av myndighetsutövningens jämförelser sker direkt till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Ett viktigt nätverk för benchmarking och erfarenhetsutbyte med andra kommuner inom stadsutvecklingsprocessen är **Stadsbyggnadsbenchen**. Stadsbyggnadsbenchen är en sammanslutning av tio kommuner i Stockholmsregionen och skapades för att kommunerna genom benchmarking och erfarenhetsutbyte ska utveckla sina stadsbyggnadsprocesser att bli bättre och effektivare. Ett viktigt verktyg som har utvecklats för att uppnå mätbarhet i effektiviseringen är en gemensam projektdatabas med planstatistik. Ett annat verktyg är den **enkät** som skickas ut vartannat år till **byggaktörer** i olika projekt för att kartlägga hur byggaktörerna uppfattar samarbetet och kontakten med kommunerna. I den senaste enkäten visade resultatet på en relativt hög nöjdhet bland byggaktörer vad gäller kommunens faktiska handläggningstid och förmåga att hålla överenskommen tidplan. De utvecklingsområden som identifierades för kommunen var samspel, kommunikation och samordning. En ny enkät genomfördes under hösten 2022 och resultatet kommer under början av 2023.

Jämförelse av kostnadseffektivitet inom stadsutveckling jämfört med andra kommuner är utmanande och i nuläget saknas relevanta jämförelsetal.

6 Verksamhetsresultat

6.1 Maximalt värde för skattepengarna

6.1.1 Fokusområde: Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.

—

Öppen och proaktiv kommunikation och dialog

Nacka ska växa och utvecklas med nya bostäder och arbetsplatser. Vi ska utveckla en attraktiv och hållbar livsmiljö med god service, nya mötesplatser, välfärdsfunktioner, samt en effektiv infrastruktur och kollektivtrafik som bidrar till att skapa tillväxt, stolthet och mervärden för Nackaborna. En viktig del i det arbetet med Nackas utveckling är en öppen och proaktiv kommunikation och dialog. Formerna för tidiga dialoger kan variera. Kommunen har under 2022 inlett ett arbete hur Björknäs och Eknäs kan se ut år 2050 inom ramen för en så kallad områdesplan. Under sommaren har en digital medborgardialog genomförts där ett stort antal synpunkter inkom. Kompletterande fysiska dialogtillfällen har genomförts under hösten, bland annat med fokus på barn.

De olika stadsbyggnadsprojekten arbetar kontinuerligt med dialog som en del i processen och arbete pågår med att utveckla den strategiska kommunikationen om den pågående och planerade utvecklingen. Flera öppna hus har genomförts under året för att berätta och svara på frågor om exempelvis utvecklingen i Sickla och Fisksätra. I Nacka Forum har Nackarummet invigts under året. Nackarummet är en utställning om Nacka stad och den nya tunnelbanan. Nackarummet har även använts som lokal i samband med öppna hus om utbyggnaden av tunnelbanan och resandet i Nacka. De mer formella tillfällena till dialog och påverkan kallas samråd och granskning. Under samrådsperioden ordnas i regel också samrådsmöten i form av fysiska eller digitala möten.

Att stadsutvecklingen i Nacka befinner sig i ett aktivt genomförandeskede märks på många platser i kommunen i form av begränsad framkomlighet, nya resmönster

och lokala störningar så som sprängningar, ökad byggtrafik och masshantering. Kommunen arbetar kontinuerligt med att informera om den pågående utveckling för att exempelvis underlätta framkomligheten under byggtiden och informera om tillfälliga åtgärder.

6.2 Bästa utveckling för alla

6.2.1 Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.

—

Resurs- och kompetensförsörjning

En strategisk viktig fråga för stadsutvecklingsprocessen är att säkra resurs- och kompetensförsörjningen i verksamheten. Detta är en förutsättning för en effektiv framdrift i verksamheten. Det är svårt att rekrytera erfarna personer med rätt kompetens då det råder brist inom hela stadsbyggnadsbranschen. Att Nacka kommun och stadsutvecklingsprocessen kontinuerligt arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare är en grundläggande förutsättning i arbetet med kompetensförsörjning. Uppföljning och systematiskt arbete med utgångspunkt i medarbetarundersökningar en viktig del av det arbetet.

Wall Street Stockholm

Under sommaren har konstfestivalen WALLSTREET Stockholm genomförts i Nacka, Stockholm och Upplands-Bro. Konsten som ställts ut består av både tillfälliga och permanenta verk skapade av yrkesverksamma konstnärer. Festivalen omfattar bland annat ett skulpturstråk som binder ihop Nacka kommun med Stockholms kommun. Utmärkande för årets festival var ett tydligt miljötänk med återvunnen konst som både köpts in och hyrts av konstnärer från hela Europa samt idén med miniatyrkonst. Festivalen bidrog även till att skapa sommarjobb åt ungdomar i kommunen.

6.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

6.3.1 Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten. Balans mellan verksamhet och bostäder i större utvecklingsområden med god infrastruktur (30-70).

Översiktlig planering

Den översiktliga planeringen i kommunen ska bidra till god framförhållning och förutsägbarhet för utvecklingen på längre sikt och utgör strategiskt underlag för långsiktiga investeringar. Nacka kommuns översiktsplan innehåller kommunens syn på en långsiktigt hållbar utveckling. Den redovisar visioner, utmaningar och mål samt stadsbyggnadsstrategier och konkreta åtgärder för genomförandet. Översiktsplanen innehåller även förslag till mark- och vattenanvändningen med generella och områdesvisa riktlinjer. Översiktsplanen stödjer utvecklingen mot kommunens mål och genomförandet bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier:

- Skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön
- Kompletta transportsystem med tunnelbana till Nacka
- Utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning
- Planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen

Beslut har fattats att en ny översiktsplan för Nacka kommun ska tas fram. Därutöver ska ett nytt grönt- och blåstrukturprogram tas fram i syfte att säkra de gröna och blåa sambanden, ekosystemtjänster och nackabornas närhet till naturen. I samband med arbetet med översiktsplan och grönt- och blåstrukturplan ska även naturområden som är värdefulla för den biologiska mångfalden och friluftslivet och kan vara aktuella att skydda identifieras.

Kommunens första program för klimatanpassning

Nacka kommuns Program för klimatanpassning antogs av kommunfullmäktige i maj 2022 och är det första i sitt slag för Nacka kommun. Syftet med programmet

är att bidra till att minska konsekvenserna av ett förändrat klimat i Nacka, samt utveckla Nacka kommuns proaktiva och systematiska klimatanpassningsarbete. Programmet ger en övergripande bild av riskerna kopplat till ett förändrat klimat i Nacka kommun. Det innehåller även prioriterade åtgärder kopplat till riskerna gällande skyfall, värme, havsnivåhöjning och biologisk mångfald som. Dessa bedöms i nuläget vara de största klimatrelaterade riskerna för Nackasamhället.

Strategisk planering och framdrift i genomförande

Nacka arbetar långsiktigt med planeringen på olika platser i kommunen för att möjliggöra tillkomsten av nya bostäder och verksamhetsytor över tid men även tillräcklig kapacitet i välfärdsfastigheter. Genomförandet av ett stort antal projekt pågår i olika delar av kommunen som ska bidra till att Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun.

På västra Sicklaön har flera viktiga steg tagits mot en tätare och mer blandad stad. En naturban markanvisningstävling avgjordes för stadsbyggnadsprojektet Parkkvarteren precis intill den framtida stadsparken och entrén till den nya tunnelbanan i den framväxande stadsdelen Centrala Nacka. Även för projektet Sydvästra Plania i Sickla genomfördes en markanvisningstävling. Kommunfullmäktige har även beslutat att bilda Ryssbergens naturreservat samt anta en ny detaljplan för nya bostäder och förskola nära naturområdet.

Sickla industriväg färdigställdes under våren och har byggts om till stadsgata. Träd har planterats i växtbäddar på södra delen av gatan. Träden ökar trivselen och växtbäddarna är viktiga eftersom de hjälper att ta upp mycket av vattnet från gatan vid regnväder. Under sommaren öppnades bryggdäcken vid Kyrkviken. Vid den västra bryggan erbjuds flera slags sitt- och liggplatser. På den östra bryggan finns också sittplatser och solsängar samt möjlighet att bada. En ramp gör bryggan tillgänglig för den som sitter i rullstol eller vill undvika trappor. Strandpromenaden finns kvar som förut men har rustats upp. Dagvattenläggningen som ligger i anslutning till bryggorna är ännu inte färdigställd.

Kyrkvikens bryggdäck, fotograf; Ryno Quantz

I Nacka finns flera lokala centrum som ska utvecklas och leva. Framtagande av detaljplan för Ektorp centrum pågår med syfte att utveckla området med en tätare bebyggelse för centrumfunktioner, bostäder och en förskola. I Fisksätra centrum planeras för fler bostäder och verksamheter i olika projekt. Förtätningen ska bidra till en bättre stadsmiljö och ett starkare centrum med lokal service, där det är tryggt och säkert. Under hösten tog Stena Fastigheter i samverkan med Nacka kommun ett spadtag för den fortsatta utvecklingen av Fisksätra. De centrala kvarteren rustas upp med nya bostäder, öppna och välkomnande promenadstråk, tryggt stadsliv, gång- och cykelbanor samt förbättrad belysning.

Älta centrum ska utvecklas med ny bebyggelse och allmänna platser. Här planeras för ett nytt torg, nya bostäder, lokaler för olika verksamheter, en förskola samt ett äldreboende. I centrum har fastighetsägaren rivit parkeringshuset och delar av centrumbyggnaden för att ge plats åt nya hus och infarten till Älta centrum har flyttats. Flera ledningsarbeten kring Älta centrum har genomförts och parken nedanför centrumet har börjat fyllas ut för att skapa förutsättningar för nya kvarter och en lekpark. I Sydvästra Stensö planeras ett nytt bostadsområde i anslutning till parken.

Utvecklingen av Orminge Centrum fortsätter. Under året har nya lokalgator byggts och en tillfällig bussgata byggts. Bostadsbyggande pågår inom två kvarter. I nära anslutning till Orminge Centrum har även den luftburna kraftledningskabeln markförlagts och givit möjlighet till tre nya detaljplaner; Volten, Pylonen och Amperen.

Utbyggnad i kommunens förnyelseområden

Bland de tidigare förnyelseområdena pågår utbyggnad i områdena Bågvägen/Åbroddsvägen samt Fågelstigen. Fågelstigen är under avslut och färdigställs under vintern 2023. Det största förnyelseområdet i Nacka kommun som ska byggas ut med kommunalt vatten och avlopp samt bättre vägstandard är sydöstra Boo. På sikt ska utbyggnaden även leda till bättre vattenkvalitet i Baggensfjärden. Utbyggnaden kommer att pågå resten av 20-talet och ett logistikcenter planeras vid Dalkarlsängen för att minimera transport och hantera massor.

Blandad bebyggelse och variation i upplåtelseform

Kommunen eftersträvar en blandad bebyggelse med olika typer av bostäder i planeringen. Under 2022 har över 350 nya hyresrätter tillkommit i kommunen, varav en majoritet i centrala Nacka på Nya Gatan samt på Telegrafberget. Kommunen har rådighet att styra över upplåtelseformen på de bostäder som byggs på kommunal mark medan upplåtelseformen på privat mark bestäms av den privata markägaren.

Kommunens styrdokument Program för markanvändning anger grunden för hur kommunen ska använda sitt markinnehav och hantera överlåtelse och upplåtelse av fastigheter för att utveckla Nacka. Där framgår att kommunen vid anvisning av mark för bostadsbyggnation bland annat ska eftersträva en variation av bostädernas upplåtelseformer och över tid verka för att minst en tredjedel av bostäderna upplåts med hyresrätt. Av hittills färdigställda bostäder på den av kommunens markanvisade marken under perioden 2014 till 2022 har hyresrätter utgjort drygt 60 % av bostäderna.

Samverkansprojekt för innovation och hållbarhet

Ett nytt samarbete mellan Atrium Ljungberg, RISE, Nacka kommun och Stockholm Green Innovation District har inletts för att sätta en ny standard för hållbar och idédriven stadsutveckling. Innovativa lösningar kommer att utvecklas och prövas i Sickla. Planen är att skapa en plats för kunskapsutbyte, dialog och synergier samt att kunna skapa innovationslösningar tillsammans, allteftersom Sickla utvecklas.

Nacka kommun är sedan 2021 medlem i Viable Cities och är en av flera svenska kommuner som får medel från Energimyndigheten genom medverkan i satsningen *Klimatneutrala städer 2030 2.0*. Satsningen är en del av det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities. Projektet fokuserar på stadsutvecklingsprocessen och platsen Centrala Nacka med utgångspunkt i konceptet Naturban med syftet att lära, utveckla och testa nya arbetssätt och lösningar som bidrar till utvecklingen av ett klimatneutralt Nacka. Inom ramen för projektet tecknade kommunen ett så kallat Klimatkontrakt 2030. I kontraktet sammanfattar kommunen sina åtaganden för att öka takten i arbetet för klimatomställningen. Kontraktet tydliggör Nackas ambitioner om att stärka sin position som en kommun präglad av stark, grön och långsiktigt hållbar tillväxt. Naturbana Centrala Nacka är arenan för arbetet i Nacka.

6.4 Stark balanserad tillväxt

6.4.1 Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.

—

Markanvisningar 2022

Program för markanvändning med riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal utgör grunden för hur kommunen ska använda sitt markinnehav för att utveckla Nacka som en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Av programmet framgår att marken ska förvaltas och utvecklas för att uppnå en stark och balanserad tillväxt och stadsutvecklingen ska vara självfinansierande över tid.

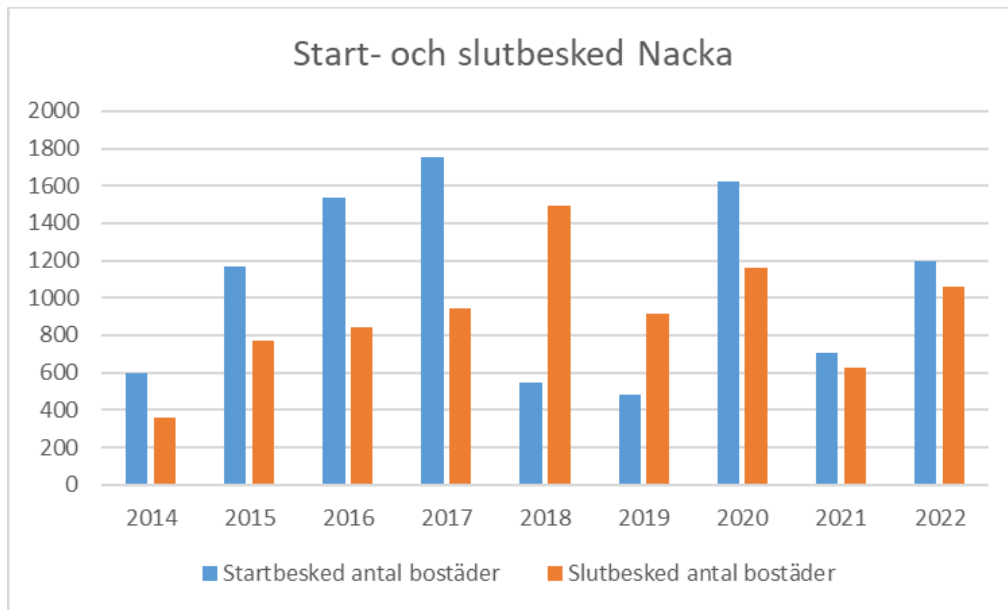
Många projekt börjar med markanvisningar för markområden som kommunen äger. Under 2022 har flera markanvisningar avgjorts. Bostadsutvecklaren Selvaag Bostad AB tilldelades uppdraget i Sveriges första naturbana markanvisningstävling. Uppdraget omfattar cirka 90 bostäder samt lokalyta i Centrala Nacka. Bostadsutvecklaren Bonava har tilldelats uppdraget för Sydvästra Plania och ett stadskvarter centralt i Sickla med inbjudande stadsmiljö, idrottsmöjligheter och cirka 200 nya bostäder med närhet till skolor. Frentab vann markanvisningstävlingen för två småindustriområdena i Fisksätra. Tranviks Udde Fastigheter AB tilldelades mark genom en direktavvisning i ett nytt verksamhetsområde vid Orminge trafikplats. I markanvisningen ingår bland annat att varumärket Porsche och en drivmedelsstation ska etableras på platsen.

Nya bostäder och arbetsplatser

Den pågående stadsutvecklingen utgör en grundläggande förutsättning för att målet om 20 000 nya bostäder och att 15 000 nya arbetsplatser ska tillkomma i Nacka. Byggandet i Nacka har en bred geografisk spridning och utanför västra Sicklaön sker parallellt en utveckling i flera av kommunens lokala centrum och förnyelseområden.

Under 2022 har fyra detaljplaner antagits av kommunfullmäktige som skapar förutsättningar för cirka 1 100 bostäder i Boo och på västra Sicklaön, men även yta för förskola och annan verksamhet. Planläggning pågår av flera projekt som ska bidra med nya bostäder och arbetsplatser i kommunen. Merparten av de nya arbetsplatserna beräknas tillkomma först efter år 2030 då förutsättningarna i Centrala Nacka påverkas av takten i utbyggnaden av tunnelbanan.

Hur många bostäder som påbörjas och färdigställs varierar mellan enskilda år. Sedan 2014 har närmare 9 600 nya bostäder byggstartat och 8 200 nya bostäder färdigställts i kommunen.

Under 2022 har cirka 1 200 bostäder fått startbesked och 1 100 bostäder färdigställt i kommunen. Av de färdigställda bostäderna tillkom en majoritet av dessa i form av flerbostadshus på Telegrafberget i Boo, Kvarnholmen och Nobelberget samt på Nya Gatan i centrala Nacka och Nacka strand. Ett antal småhus färdigställdes också på olika platser i kommunen, främst i Älta och Boo.

Utbyggnad av tunnelbanan till Nacka

Arbetet med tunnelbaneutbyggnaden i Nacka startade i början av 2020. Byggtiden är 10 år och trafikstarten är planerad till år 2030. Utbyggnaden av tunnelbanan har hittills pågått mest under jord i Nacka, men under året blev arbetet kring de kommande stationerna mer märkbart.

Tidpunkten för färdigställande av Nackas totala bostadsåtagande om 13 500 tillkommande bostäder på Västra Sicklaön har justerats. Av de 13 500 bostäder som Nacka kommun ska bygga, ska 11 300 vara klara till 2035 och ytterligare 2 200 bostäder till 2040.

Stadsutvecklingsekonomi i balans

För att uppnå en stadsutvecklingsekonomi i balans krävs ett aktivt arbete för att säkra att inkomster och utgifter taktar med varandra. För västra Sicklaön finns en genomförandeplan med tillhörande prioriteringar av projekt för att säkra en

balanserad utbyggnadstakt som regelbundet ses över. Som en följd av förändringar i takten i byggandet och förskjutning av intäkter, marknadsläget och rådande förutsättningar i omvärlden pekar prognoserna på att det är möjligt att uppnå en stadsutvecklingsekonomi i balans först efter 2040.

6.5 Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest.

Klimatanpassningsplanen är en översiktlig redogörelse för huvudsakliga klimatrelaterade risker för Nackasamhället. En direkt effekt av planen är att Natur- och trafiknämnden har fått 10 miljoner kronor för att återställa våtmarker.

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Översiktsplanen stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för Nackaborna. En ny översiktsplan ska tas fram.

Viable Cities är beskrivet i avsnitt 6.3.

Den regionala masshanteringsplanen är i stort sett färdig. Nu måste en lokal strategi tas fram vilket är ett pågående arbete. Nacka jobbar aktivt med planering av hanteringen.

Tydliga, objektiva och kompletta beslutsunderlag är viktiga för att rätt beslut tas. Genomförandebeslutet om sydöstra Boo exemplifierar ett underlag som är bra skrivet, förankrat, förklarar konsekvenser och är så pass transparent som det överhuvudtaget går.

Strategisk kommunikation är beskrivet i avsnitt 6.1.

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Genomförda aktiviteter år 2022 (korta exempel)	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
11. Hållbara städer och samhällen	Arbete med klimatanpassningsplan	Genom att ta höjd för de effekter som klimatförändringarna medför skapas förutsättningar att hantera dessa	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
11. Hållbara städer och samhällen	Översiktlig planering	Hållbara transportsystem, hållbar bostadsförsörjning med mera	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

11. Hållbara städer och samhällen	Medverkan i Viable cities	Lära, utveckla och testa nya arbetssätt och lösningar i samverkan med en bredd av aktörer där vi med gemensamt fokus kan bidra konkret till hållbara lösningar som bidrar till utvecklingen av ett klimatneutralt Nacka 2030	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
12. Hållbar konsumtion och produktion	Masshantering, jobbar aktivt med planering av hanteringen	Minimerar till exempel långa transporter	Maximalt värde för skattepengarna Stark och balanserad tillväxt
13. Bekämpa klimatförändringarna	Översiktsplan	Översiktsplanen har mål för utsläppsminskning och vägen dit går via tunnelbana och bebyggelseförtätning som dels ska skapa ett minskat resbehov, dels med hjälp av klimatvänliga transporter. Även energieffektivt byggande lyfts i översiktsplanen	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Tydliga, objektiva och framför allt kompletta beslutsunderlag	Bidrar till rättssäkerhet och trovärdighet i beslutsprocessen	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Strategisk kommunikation stadsutveckling	God information till och dialog med Nackasamhället bidrar till öppenhet	Bästa utveckling för alla Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

7 Ekonomiskt resultat 2022

Verksamhet mnkr	Ack utfall 2022			Ack budget 2022		Utfall 2021			
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Miljö och stadsbyggnad övergripande		7,1	-7,7	-0,6	0,0	-0,6	7,00	-7,6	-0,6
Exploateringsenheten drift Nacka		22,7	-21,7	1,1	-2,5	3,6	34,7	-35,6	-0,8
Exploateringsenheten drift Nacka stad		13,1	-16,1	-3	-3,5	0,5	28,6	-29	-0,4
Enheten för strategisk stadsutveckling		15,9	-15,5	0,4	0,00	0,4	15,1	-15,7	-0,5
Summa		58,8	-61,0	-2,1	-6,0	3,9	85,4	-87,9	-2,3

De tidigare exploateringsenheterna Nacka och Nacka stad utgör sedan januari 2022 en gemensam enhet, exploateringsenheten. Driftsresultatet följs emellertid upp utifrån budgeterad struktur under 2022, men har under hösten successivt sammanfogats. **Stadsutvecklings resultat för perioden** visar på ett **överskott på 3,9 miljon kronor** jämfört med budget med i huvudsak följande avvikelser:

- 17,4 miljoner kronor **lägre intäkter till följd av ändrade redovisningsregler** där intäkter som uppstår via debitering mot investeringsprojekt numera räknas som reducerade personalkostnader och **färre medarbetare än budgeterat**
- 14,9 miljoner kronor **lägre personalkostnader till följd av ändrade redovisningsregler** där intäkter som uppstår via debitering mot investeringsprojekt numera räknas som reducerade personalkostnader
- 7,0 miljoner kronor **lägre personalkostnader** till följd av ej tillsatta positioner enligt budget
- Resterande avvikelse är -0,6 miljoner kronor och består till stor del av ökade kostnader för stödtjänster, processövergripande verksamhetsutveckling, Viable cities och kommunikationsrelaterade frågor

Över lag är stadsutvecklings driftsekonomi i balans, vilket är tillfredsställande efter ett utmanande år. Från och med 2023 integreras anläggningsenhetens ekonomi.

8 Investeringar

Med exploateringsenhetens investeringar avses alla i stadsbyggnadsprojekten ingående delar och de drivs av resurser från Exploateringsenheten i nära samarbete med Planenheten och Enheten för Bygg och Anläggning. Arbetet drivs inom fem geografiskt indelade områden, Västra respektive Östra Nacka stad, Mötesplats Nacka, Södra Nacka samt Boo. Nedan följer en övergripande redogörelse för respektive projektchefsområde och den pågående utvecklingen. Information om de enskilda stadsbyggnadsprojekten inom respektive området finns på kommunens hemsida. Ekonomiska tabeller med tillhörande förklaringar återfinns i bilaga 2.

Västra Nacka stad gränsar till Stockholms innerstad vid Henriksdal och Sickla. I området ingår Finnboda, Danviksstrand, Saltsjökvamn, Kvarnholmen, Södra Finnberget, Henriksdal och Sickla.

Under våren färdigställdes Sickla industriväg och gatan öppnade efter en längre tids avstängning för genomfart. Industrivägen har byggts om till en trafiksäker, framkomlig och levande stadsgata delvis kantad av träd. Träden har planterats i gallertäckta växtbäddar på södra delen av gatan och växtbäddarna tar upp mycket av vattnet från gatan vid regnväder. Gång- och cykelbanor är separerade från varandra och både cykelställ och bänkar har placerats ut.

I anslutning till Sickla industriväg och till Tvärbanan och Saltsjöbanan planeras för Sickla stationshus med anslutning till all kollektivtrafik som passerar Sickla.

Visionsbild Sickla stationshus (Atrium Ljungberg/TMRW)

I juli öppnade Kyrkvikens rekreationsområde och bad. Den består av två bryggor med trädäck och den ena har badstegar ner i Järsla sjö. Det finns solsängar och stolpar för att fästa hängmattor på och bryggan nås via trappor och ramp. I samband med projektet har också strandpromenaden rustats upp.

Inom Västra Nacka stad pågår också flera aktiva detaljplaneprojekt där Nacka Port,

Norra Nobelberget och Tryckluftsfabriken har varit ute på samråd under året. I januari avslutades markanvisningstävlingen för Sydvästra Plania och bostadsutvecklaren Bonava får uppdraget att planera vidare för cirka 200 nya bostäder, lokaler och en fotbollsplan. Ett nytt infrastrukturprojekt har startats, Planiavägen- Järlaleden, vars uppdrag är att skapa bättre möjligheter att fördela vägtrafik och hantera dagvatten. Kommunstyrelsen godkände inriktningsbeslut med budget i juni och under hösten har projektering av området påbörjats. I anslutning till projekt Henriksdalsbacken utreds en gång- och cykelbro över väg 222 som förbinder Henriksdal med Sickla. Upphöjningen av Saltsjöbanan som syftar till att säkra kapacitet inför framtidens resande, ingår också i området.

Östra Nacka stad omfattar stadshusområdet, Järlahöjden, Järla stationsområde, Birkaområdet, Ryssbergen, Nacka Forum, Skvaltan, Nacka strand, Bergs gård samt Värmdövägen.

I Centrala Nacka växer en naturban stadsdel fram, ett koncept för samspel mellan naturen och det urbana. En attraktiv plats med unik karaktär och innehåll ska attrahera nya boenden, verksamheter och besökare. Klimatneutrala Nacka 2030 har sin testbädd i Centrala Nacka med ambition att skapa en stadsdel som är bra både för människorna som lever i den och för klimatet. I Centrala Nacka planeras för en stadspark som avser att knyta samman parken med de kringliggande bebyggelseområdena.

I de första kvarteren på Nya gatan intill stadshusområdet har inflyttningen skett i två av husen. Byggstartart av det klassicistiska bostadskvarteret har skett och utbyggnad pågår i flera kvarter. Även på den plats där Elverkshuset tidigare låg har byggstart skett. Markanvisningsavtal för nya naturbana bostäder vid 2:ans fritidsgård, intill Nya gatan och stadshusområdet, har tecknats med Selvaag Bostad.

Visionsbild Parkkvarteren, Selvaag Bostad

Inom projekt Värmdövägen pågår utbyggnad av Värmdövägen till en levande, trygg och grön stadsgata. Omfattande ledningsarbeten sker inom projektet för att försörja nya bostäder med bland annat el, vatten och avlopp. Arbetena längs Vikdalsvägen färdigställdes huvudsakligen under 2022. Under del av utbyggnadstiden stängs Saltsjöbanan av för att kunna utföra de planerade arbetena och tågtrafiken ersätts med buss. Värmdövägen leds tillfälligt om upp på Saltsjöbanans banvall för att garantera god framkomlighet för gång- och cykeltrafik samt fordonstrafik.

Visionsbild Värmdövägen

Genomförandebeslut har fattats för Enspännarvägen där 350 nya bostäder planeras öster om vattentornet. Detaljplanen för Ryssbergen har antagits, men har överklagats och ärendet ligger nu hos Mark- och miljööverdomstolen.

I Nacka strand pågår projektering av gata, park och ledningar och de första entreprenadarbetena för de allmänna anläggningarna har påbörjats. Entreprenadarbeten för att flytta rondell intill JV Svenssons torg påbörjades under hösten.

Inom stadsbyggnadsprojektet Järla stationsområde norr har detaljplanen tillstyrkts av miljö- och stadsbyggnadsnämnden under hösten 2022. Inom Skönviksvägens verksamhetsområde har en ny anslutningsväg som kopplar ihop Jarlaberg och Nacka strand med väg 222 nyligen färdigställt.

Mötesplats Nacka blir en ny stark kommunikationsnod och mötesplats för hållbart resande i och mellan Nacka, Värmdö och Stockholm. En ny inbyggd bussterminal planeras i direkt anslutning till tunnelbanestationen Nacka och skapar en attraktiv kollektivtrafiknod för byte mellan buss och tunnelbana. För att göra detta möjligt ska väg 222, Värmdöleden, flyttas norrut.

Visionsbild Mötesplats Nacka

Genom en cirka 300 meter lång överdäckning av Värmdöleden och bussterminalen, binds de norra och södra delarna av Centrala Nacka samman och motorvägens barriärer byggs bort. I ett centralt läge och vid en attraktiv bytespunkt skapas en sammanhållen stadsmiljö med grönare, tryggare och mer levande kvarter. Projektet omfattar även en framtida utbyggnad av det närliggande Skvaltanområdet i öster. Med fler arbetsplatser, serviceutbud, mötesplatser och närheten till grönområden blir det mer attraktivt att leva och jobba i området.

Projektet Mötesplats Nacka är ett samverkansprojekt mellan Trafikverket, Trafikförvaltningen och Nacka kommun. Projektet har flera gränssnitt mot utbyggnaden av tunnelbanan och dess byggherre Förvaltningen för utbyggd tunnelbana, FUT.

Kommunfullmäktige har ingått tilläggsavtal till principöverenskommelse med Region Stockholm gällande det fortsatta arbetet med att anlägga en ny modern bussterminal i anslutning till tunnelbanan. Därmed kommer Nacka kommun att påbörja arbetet med projektering och detaljplan samt en miljökonsekvensbeskrivning. Parallellt kommer Trafikverket ta fram en vägplan för väg 222, Värmdöleden.

Södra Nacka sträcker sig från Skurubron till kommungränsen mot Tyresö utanför Sicklahalvön och omfattar också Fisksätra, Saltsjöbaden och Älta.

Det största pågående projektet inom området är Älta Centrumkvarter som utvecklas med ny bebyggelse och allmänna platser. Här planeras för ett nytt torg, cirka 950 nya bostäder, lokaler för olika verksamheter, en förskola samt ett äldreboende. Utbyggnaden samordnas med två exploitörer som ansvarar och uppför fastigheterna. Fastighetsägaren har påbörjat arbetet och rivit parkeringshuset och delar av centrumbyggnaden för att ge plats åt nya hus och infarten till Älta centrum har flyttats.

Visionsbild Älta centrumkvarter

För projektet Sydvästra Stensö som ligger i Älta pågår framtagande av detaljplan för att möjliggöra byggnation av bostäder och förskola. Stadsbyggnadsprojektet Ältadalen innehåller nya småhus, förskola, äldreboende och parkmark och är till stor del genomfört.

Detaljplanen för Fisksätra entré har vunnit laga kraft och genomförandet har påbörjats. Detaljplanen omfattar i huvudsak bostäder , men detaljplanen ger även utrymme för en förskola samt ett vårdboende. Arbete med att ta fram detaljplan för Fisksätra södra pågår.

Visionsbild Fisksätra

Framtagande av en ny detaljplan för Ektorp centrum pågår. Syftet med den är att utveckla området med en tätare bebyggelse för centrumfunktioner, bostäder och en förskola. Planförslaget har under året varit ute på samråd.

Boo sträcker sig från Skurubron till kommungränsen mot Värmdö. Mest intensiv utbyggnad pågår i projektet för Samordning Orminge Centrum som fått ett reviderat genomförandebeslut med tillskott av nya medel för nya lokalgator och all finplanering av områdets tidigare etapper. I direkt anslutning till centrum ligger Södra Kanholmsvägen vars detaljplanearbete är i uppstartsfas. Bostadsbyggande pågår också inom Södra Sarvträsk.

Visionsbild Orminge Centrum

Längs Ormingeringen har ett tidigare kraftledningsstråk grävts ner och skapar nu möjligheter till boende i anslutning till det kommande naturreservatet Skarpnäs. Totalt planeras för 300 nya bostäder och 160 förskoleplatser. Enligt planförslaget för ett verksamhetsområde vid Orminge trafikplats föreslås en ny anslutning från Ormingeleden till en lokalgata. Kommunen har direktanvisat mark till Tranviks Udde Fastigheter AB där en bilhall och en drivmedelsstation ingår. De kommande nya verksamheterna på platsen kommer skapa nya arbetsplatser.

Bland de återstående förnyelseområdena, där kommunen rustar upp gator och drar in kommunalt vatten och avlopp, startade utbyggnad inom Bågvägen /Åbroddsvägen i norra Boo i somras. För att öka framkomligheten för boende, har gång- och cykelvägen genom naturreservatet öppnats för personbilstrafik och en gång- och cykelväg har tillfälligt breddats och förstärkts under byggtiden. Projektet Samordning Sydöstra Boo omfattar genomförandet av detaljplanerna Mjölkkudden-Gustavsviks gård, Solbrinken-Grundet, Dalvägen- Gustavsviksvägen och Galärvägen. Nu pågår fortsatt projektering av liksom entreprenad- och utbyggnadsplanering.

9 Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut

Bidrag som beviljats/erhållits 2022 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Kostnad	Netto
Värmdövägen	13,7	13,7	15,2	1,5
Värmdövägen	3,7	3,7	7,4	3,7
Nya gatan	9,7	9,7	10,7	1,0
Orminge C, etapp 3	55,0	27,3	55,0	27,7
Totalt	82,1	54,4	88,3	33,9

Värmdövägen etapp 3 har beviljats 13,7 miljoner kronor från Naturvårdsverket för dagvattenåtgärder på Värmdövägen och Vikdalsvägen. Det kommer att byggas 27 täckta och två öppna regnbäddar längs gatorna och det motsvarar 90 procent av kommunens kostnader. Under 2021 har 10 miljoner kronor betalats ut och resterande 3,7 miljoner kronor har kommit under 2022.

Värmdövägen etapp 3 har också sökt och beviljats bidrag från Trafikverket. Åtgärden består av breddning och nyanläggning av gång- och cykelväg, installation av radardetektorer för cykelprioritet vid passager samt förbättrad belysning. Bidraget uppgår till 3,7 miljoner kronor och motsvarar 50 procent av den totala kostnaden och kommer att betalats under senare delen av 2023.

Nya gatan har beviljats 9,7 miljoner kronor från Naturvårdsverket för dagvattenåtgärder inom projektet. Det kommer att byggas 30 regnbäddar längs gatorna inom Nya gatan och Elverkshuset och det motsvarar 90 procent av kommunens kostnader. Under 2021 har en del av bidraget betalats ut och resterande 5,3 miljoner kronor kom under 2022.

Samordning **Orminge Centrum** etapp 3, har beviljats 27,3 miljoner kronor. Ett förskott om halva beloppet är redan utbetalt och ytterligare utbetalning kommer under 2023 och 2024. Trafikverket betalar ut sista delen när slutredovisningen är godkänd kring 2027. Bidraget används till Mensättravägens framkomlighetsåtgärder såsom breddning och cirkulationsplatser liksom gång- och cykelväg samt ombyggnad av bussgatan.

10 Uppföljning av medel ur framtidsfonder

Framtidsfond mnkr	Projekt	Ack utfall	Budget
Wall Street Stockholm	20000400	2,0	2,0
Växla upp och utveckla den strategiska stadsutvecklings-kommunikationen	20000401	0,7	2,9
Totalt		2,7	4,9

Kommentar

Två projekt hanteras inom ramen för stadsutveckling under kommunstyrelsen:

Wall Street Stockholm

Genom WALLSTREET Stockholm 2022 har Nacka kommun och regionen totalt fått över 100 nya tillfälliga och permanenta konstverk. I Nackas fall blev resultatet 43 nya konstverk, varav de flesta är permanenta och kommer att fortsätta glädja Nackaborna. Utmärkande för årets festival var det tydliga miljötänket med återvunnen konst som både köpts in och hyrts av konstnärer från hela Europa samt det nytänkande konceptet med miniatyrkonst.

Nacka kommun satsade sina medel på 7 nya muralmålningar, ett skulpturstråk längs Sickla sjö som övergår i Hammarby sjö och band ihop kommunerna Stockholm och Nacka samt på ett antal verk nere i Nacka strand. Skulpturstråket var ett resultat av ett open call (Stockholm CALLING), och beskrivs av flera som den mest framgångsrika delen med festivalen som kan repeteras genom samspel mellan fler kommuner framöver.

Flera platser i Nacka som tidigare upplevts otrygga och tråkiga har fått nytt liv, till exempel muralmålningen av Sagie i en tunnel i Mensättra där många barn dagligen går fram och åter till skola och dagis. I Nacka strand satsade den privata aktören Pefab stort och Nacka fick flera tillskott av stora verk i världsklass. Mest medial uppmärksamhet har ”Windows on Water”, tidigare ”Waiting Windows”, fått genom sin utmanande placering på vattnet.

Totalt över 100 unga vuxna (16-18 år), varav 30 i Nacka, medverkade i

WALLSTREET Youth och fick prova på att vara konstnärer under ledning av professionella konstnärer. Denna typ av insatser normaliserar och förtydligar konstnärsyrket, vilket kan verka för en ökad kreativitet och innovationskraft framåt där konsten och konstnärernas position i samhället flyttas fram för övergripande mer holistiskt angreppssätt på våra olika utmaningar. Transparens, förankring och kommunikation har varit viktiga ledord under festivalen. Viss medial rapportering har förekommit, till exempel ett helt uppslag i Dagen Industri om konsten som viktig parameter i samhällsbygget. Själva konsten har främst verkat starkt i det tysta – öga mot öga med enskilda medborgare – vilket också speglats i sociala media där medborgare själva initierat debatter om olika konstverk.

Tittar vi på responsen i såväl bransch som bland Nackabor generellt är det en överväldigande majoritet mycket positiva tongångar. Vi har självklart även mottagit en del kritik och klagomål, som främst handlat om för provocativa konstverk som medborgare uttryckt sig ”må dåligt av” (Exiled Tree + The end is near) och dessa verk utsattes också för skadegörelse.

En framgångsfaktor var att festivalens plattform denna gång var en extern ideell organisation, vilket förebyggt de polariserade politiska debatter med personangrepp som färgade Wallstreet Nacka 2019. Framåt ser vi en möjlighet att ytterligare expandera arbetet med festivalen, både lokalt, regionalt och nationellt då intresse för detta redan uttryckts bland potentiella partners. Under hösten togs en bok med dokumentation fram som nu finns i såväl digital som fysisk form. Nacka som kommun har därmed en konstfackla i världen då den nu sprids i världen via konstnärer, partners och andra som medverkade i festivalen. Något för Nackaborna att vara stolta över.

Digital bok:

<http://www.e-magin.se/paper/b3h1650f/paper/1#/paper/b3h1650f/1>

Växla upp och utveckla den strategiska stadsutvecklingskommunikationen

Vi gör en stor satsning och stärker vårt strategiska kommunikationsarbete genom dessa medel och i det dagliga linjearbetet där vi bland annat lyfter oss från projektkommunikationen till att även kommunicera helheten, nyttan och värdet utifrån våra målgruppers perspektiv och behov. Projektet har inledningsvis bidragit till att realisera Nackarummet, beläget i Nacka Forum, som skapar nytt för Nackaborna och samhället varje dag då det ger en inblick, förståelse och kunskap om nuläget och framtidens Nacka samt skapar förutsättningar för dialog. Nackarummet är en del av att utveckla och visualisera berättelsen om Nacka. Ytterligare aktiviteter som stärker den strategiska stadsutvecklingskommunikationen är i gång och omfattas av följande delprojekt inom projektet:

- **Utveckla och visualisera berättelsen om Nacka:**

Vi har stärkt dialogen med Nackaborna som lett till ökad kunskap och förståelse för vår stadsutveckling inkluderat satsningar inom områden såsom miljö/hållbarhet, framtida resande/framkomlighet, infrastruktur, idrott och kultur. Detta genom att vi under året genomfört flera lyckade öppet hus och evenemang i bland annat Nackarummet och på andra attraktiva platser såsom Dieselverkstan och Fisksätra Folkets hus, där vi effektivt når närboende och näringslivet. Detta har även möjliggjort stärkt samverkan med viktiga aktörer såsom Region Stockholm, Trafikförvaltningen och Trafikverket då vi samarbetet kring att nå våra målgrupper även genom dessa arrangemang. Vi har även tagit fram en efterlängtd film och bruttopresentation/bildspel över Nackas utveckling har tagits fram som till exempel användes vid Business Arena där vi deltog med monter, på scen och i runda bordsmöten.

- **Uppdatera vårt utgångsläge och bas:**

Här löper arbetet på med behovskartläggning och utveckling av årshjul och kommunikationsplaner samt innehåll och även framtagande av nya visualiseringar och fotografier.

- **Rusta oss för nya digitala steg:**

Under hösten har vi som första kommun satsat på att testa en ny kanal och format att kommunicera Nackas stadsutveckling inom ramen för helheten

genom att delta i ett program/talk-show för fastighetsbranschen – Realplay TV- tillsammans med Atrium Ljungberg. Här hittar ni resultatet: <https://www.realplay.se/video/s-stadsutveckling-i-nacka-med-atrimum-ljungberg-och-nacka-kommun-ctgmcn>

Vi har en plan för stark framdrift under 2023 där vi planerat projektavslut vid årets slut 2023, det vill säga viss fördröjning jämfört med ursprungsplanen.

II Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron 2022 (2,9 %) har ökat något jämfört med 2021 (2,1 %), men är betydligt lägre än kommunen som helhet (6,6 %). Det är främst planenhetens sjukfrånvaro som har ökat jämfört med tidigare år. Under året har enheten jobbat mycket med rekrytering och har som resultat av detta ett flertal nya medarbetare på plats sedan sommaren. Av den medarbetarundersökning som genomfördes i oktober framgår dock att många medarbetare har hög nivå av stress, och en ökande andel uppger att de inte har en rimlig arbetsbelastning. Ledningsgruppen har därför identifierat åtgärder för att minska riskerna av detta. Åtgärderna inkluderar löpande rekrytering, och nästa omgång inleds första kvartalet 2023. Glädjande nog har enheten ingen långtidssjukfrånvaro.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sjukfrånvaro								
Total sjukfrånvaro %	3.0%	2.2%	2.1%	1.9%	2.4%	3.4%	2.1%	2.9%
Kort sjukfrånvaro %	1.9%	1.9%	1.8%	1.9%	2.3%	2.5%	2.0%	2.5%
Lång sjukfrånvaro %	1.1%	0.2%	0.3%	0.0%	0.1%	0.9%	0.2%	0.4%
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (SKL) %	36.6%	10.2%	16.0%	0.3%	3.3%	25.5%	8.7%	12.5%

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunstruktur	Total sjukfrånvaro %	5.6%	6.3%	6.1%	6.0%	5.9%	7.6%	6.5%	6.6%
011J000300A Planenheten	Total sjukfrånvaro %	2.8%	2.3%	2.0%	2.6%	1.5%	2.5%	1.6%	3.0%
011J006M7001 Strategisk stadsutvecklingsenh	Total sjukfrånvaro %	3.2%	0.5%	1.9%	1.4%	1.5%	1.2%	0.9%	1.7%
011J008Y8004 Anläggningsenheten	Total sjukfrånvaro %			0.4%	0.9%	3.1%	2.0%	1.5%	2.5%
011J0003001 Exploateringsenheten	Total sjukfrånvaro %	3.2%	2.4%	2.9%	1.9%	2.9%	5.9%	3.9%	3.4%
011J000200A Stadsutvecklingsområdet	Total sjukfrånvaro %	3.0%	2.2%	2.1%	1.9%	2.4%	3.4%	2.1%	2.9%

Notera att Planenheten organisatoriskt rapporterar till stadsutvecklingsdirektören och därmed hamnar under stadsutvecklingsområdet i tabellerna. Nytt är också att anläggningsenheten sedan halvårsskiftet 2022 organisatoriskt ingår i stadsutvecklingsområdet.